

Azərbaycan müslimlərinin XV qurultayı keçirilib

Noyabr?n 28-d? qap?lar?n? mü?lliml?rin üzün? açan Bak? Konqres M?rk?zi Az?rbaycan t?hsil i?çil?rinin 1906-c? ild?n b?ri keçirdiyi növb?t? - XV qurultay?nasev? sahibliyi etdi. Ümumi t?hsil, orta ixtisas v? pe??st?hsili m?ssis?l?rind?n 1400-? yax?n?, ali t?hsil mü?ssis?l?rind?nsis? 200-d?n art?q nümay?nd?nin qat?ld??? qurultayda Prezident Administrasiyas?n?n r?hb?ri Ramiz Mehdiyev, Prezident Administrasiyas?n?n Humanitar siyas?t m?s?l?r?i ?öb?sinin müdürü F?r?h ?liyeva, Ba? nazirin müavini ?li ?hm?dov, Milli M?clis s?drinin müavini Bahar Muradova, t?hsil nnaziri Ceyhun Bayramov, Dövl?t ?mtahan M?rk?zinin Direktorlar?uras?n?ns?dri M?leyk? Abbaszad?, Az?rbaycan H?mkarlar ?tifaqlar? Konfederasiyas?n?n s?dri S?ttar Möhbal?yev, dövl?t v? hökum?t r?smil?ri, mill?t v?kill?ri i?tirak edibl?r.

Öncə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qurultayıdır. Tərəfdaşlar na ünvanlanmır. Təbrik məktubunu Prezident Administrasiyası təmsilçisi İlişir Rövşənin müdürü Fərhad Əliyeva oxuyub.

Müstəqillik dövründə artıq 5-ci olan qurultayda təhsil naziri Ceyhun Bayramov hesabat məruzəsi ilə çox xázıda edib.

Mü?lliml?rin XV qurultay? Az?rbaycan Xalq Cümhuriyy?tinin 100 illik yubileyinin qeyd olundu?u bir dövr? t?sadüfe dib. Az?rbaycan Xalq Cümhuriyy?tinin milli dövl?tçilik?n?n?l?rinin inki?af?nda müst?sna rolunu xat?rladan t?t?hsil naziri, ömrünün q?sai olmas?na baxmayaraq, o dövrd? milli t?hsil quruculu?u sah?sind? tarixi q?rarlar q?bul edildiyini vur?ulay?b: "Xüsusi iftixar hissi il? qeyd etm?k laz?md?r ki, cümhuriyy?tin müst?qillik ideallar?n? ulubönd? Heyd?r?liyev gerç?kl? dirdi. Özünün böyük dühas?, z?ngin idar?çılık t?crüb?si, dönm?z irad?si il? müst?qil v? güclü Az?rbaycan?n möhk?m t?m?lini yaratd?".

H?min möhk?m t?m?l? üz?rind? qurulan müasir Az?rbaycan dövl?ti art?q Qlobal R?qab?tlilik Hesabat?nda 140 ölk? ölk? aras?nda 69-cu yerde?la?q?rarla??b. Ölk?mizin mövqeyi 12.indikatordan 9-ü üzr? yax??la??bz?Nazir?t?hsil ind.indikatorlar? üzr?d?ld?ledil?n?ir?l?y?d?iqq?t?ç?kib?T?kc?onu dem?k?kifay?tdir ki, Az?rbaycan?n göst?ricil?ri d?dünyan?n bir?s?ra linki?af etmi? ölk?l?rinin göst?ricil?rind?n d?yük?k? olub.Bel?, k?pt?hsilin k?miyy?t v?keyfiyy?t pparametrl?rin? ?saslanan “Bacar?qlar” indeksi üzr? ölk?miz? ümmüllikd? 54-cü yer? bu kateqoriyen?n t?rkib hiss?si olan r?q?msal bacar?qlar üzr? 15-ci, t?drisd? t?nqidi d?ünc? üzr? 27-ci, bacar?ql?i?çil?rtapmaq asanlı???? üzr? 31-ci, m?zunlar?n bacar?qlar? üzr? 32-ci, ibtidai t?hsild? mü?llim?-agird nisb?ti üzr? 48-ci yer? yüks?lib”.

Hər bir uşaq üçün imkan...

Ölk? Prezidenti ?lham ?liyevin t???bbüsü il? haz?rlanan “Az?rbaycan Respublikas?nda t?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?”na diqq?t ç?k?n t?hsil?naziri buns?n?din? sas m?qs?di öz?rind? xüsusiyatdan?b? Keyfiyy?t n?tic?l?ri v? ?hat?liliyin? gör?dünya ölk?l?ri s?ras?nda qabaqc?l mövqe tutan t?hsil sistemi yaratmaq strategiyan?n m?m?qs?dl?rd?n sad?c? biridir? T?hsilin m?zmununun, kadr? haz?rl?n?n? idar?etm? sisteminiñ v? infrastrukturun qabaqc?l beyn?lxalq t?crüb?y? v? Az?rbaycan?n inki?af konsepsiyas?na uy?un yenid?n qurulmas?, ölk?nin davaml? inki?af?n?n t?mine edilm?si m?qs?di il? haz?rlanan Strategiyan?n 5-strateji istiqam?t -m?zmun, mü?llim, idar?etm?, infrastruktur v? maliyy?l?m? üzr? islahatlar?n apar?lm?as? n?z?rd? tutulub. H?min islahatlar art?q öz n?tic?sin? verib. M?M?s?l?n, t?hsil tariximizd? ilk d?f? olaraq dövl?t büdc?si hesab?na ümumt?hsil m?kt?bl?rind? 5 ya?l? u?aqlar?n m?kt?b?haz?rl?na ba?la?n?l?b. 2016-c? ild? h?min ya?da olan u?aqlar?n 55 faizi, 2017-ci ild? 65 faizi, cari ild? is?75 faizi m?kt?b?haz?rl?a c?lb edilib.

M?kt?b?haz?rl?q qruplar?ndai?l?y?n 10 min?d?k ibtidai sinif mü?llimi t?limli?r?c?l?bedilib, yeni m?zmunw?t?dt?drisamateriallar?.haz?rlanaraq t?biq olunub. H?yata keçiril?n t?dbirl?r?n?tic?sind?tarix?n?m?kt?b?q?d?rt?hsil?rmü?ssis?l?ricolmayan ya?ay?m?nt?q?l?rind?, ucqar k?ndl?rd? d? u?aqlar?n m?kt?b?haz?rl? t?mineedilib. Nazir t?t?m?l?bacar?qlar?n u?aql?q dövründ?n l?d? edildiyi, u?aqlar?n erk?n ya?dövründ?n inki?af etdirilm?sinin vaciblili?m?z?r? al?naraq ba?lanan bu islahatda ?sash?d?fi d? aç?qlay?b:H?d?fimiz ?hat? s?viyy?sinin 2020-ci ild? 90 faiz?cat?cat?r?lmas?d?r, növb?ti ill?rd? is? h?r bir u?aql?c?n bel?imkan?n yarat?lmas? istiqam?tind?dt?dbirl?r?h?yata

keçiril?c?k".

3-5 ya?l? u?aqlar t?hsil? c?lb edilir

Az?rbaycana h?yata keçirdiyi islahatlarda YUN?SEF v? Avropa Birliyi xüsusi d?st?k verib. M?s?l?n? ad?ç?kil?m t??kilatlar?n maliyy?cd?st?yi il? 2017-ci ild?n "3-5 ya?l? u?aqlar?ni icma?as?ls?m?kt?b?q?d?nt?hsil?c?lb olunmas? Hayih?si?n?start verilib. Bak???h?rind? v? 110 rayonda 2 min?u?a???hat?etm?kl? 1100 icma qurulub. M?kt?b?q?d?rt t?ht?hsilin a?hat? s?viyy?sinin yüks?ldilm?si il?ba?l? öz?ht?hsil mü?ssis?l?rinin f?aliyy?t?i daim?t?viq?edilib. Bunun n?tic?sidir ki, son 5 ild? onlar?n say? 3 d?f?d?n çox artaraq 41-d?n 132-y? çat?b.

Ümumi t?hsil pill?sind? keyfiyy?t art?r

??xsiyy?tin formala?mas?nda, z?ruri h?yati bacar?qlara yiy?l?nm?sind?, müst?qif?aliyy?t?haz?rlanmas?nda müst?sna ?h?miyy?t? malik ümumi t?hsil pill?sind? says?z-hesabs?z yenilikl?r bu sah?y? xüsusi diqq?tin n?tic?sidir. El?götür?k, idar?etm?sisteminin t?kmill?dirilm?si n?tic?sind?ba?ver?n keyfiyy?t?d?yi?ikliyini Nazir bud?yi?ikliy? göst?r?n?r?q?ml?r?as?aslanaraq bildiribuki ümumist?hsil mü?ssis?l?rind?aburax?l?imtahanlar?n?n keyfiyy?t göst?ricil?ri?h?miyy?tli?kild? yüks?lib: "Bütün imtahan f?nl?rind?n müsb?t qiyim?t?alan IX(sinif)m?zunlar?n?n say? 50 faizd?n 67 faiz?d?k yüks?lib, imtahan n?tic?l?ri 17 faiz art?b.

Keyfiyy?t yeni qaydada qiym?t?l?ndirilir

T?hT?hsil naziri ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin IX v? X sinifl?rind?burax?l?imtahanlar?n?n m?zmununun mü?yy?nl?dirilm?si, yeni qiym?t?l?ndirm?vasit?l?rinin t?binqi sah?sind?Dövl?t?mtahan M?rk?zi il?birg?t?dbirl?r? diqq?t?c?kib? But?dris?ilind?X?sinfi bitir?n?agird?r? yeni m?zmun?as?nda ümumi t?hsili ba?a vuran ilk m?zunlar olaolacaqlar. Bu s?b?bd?n?d?onlar?n?burax?l?imtahanlar?n?ne yeni formatda t?kili il?ba?l?i?D?M t?r?find?n?yeni qaqayalar?nahaz?rlanmas?nda T?hsila Nazirliyinin yax?ndanti?tirak etdiyini vur?ulay?b: "Hesab edirik yeni imtahan modeli m?kt?bin v? mü?limin h?m m?suliyy?tinin, h?m d? nüfuzunun artmas?na ?h?miyy?tli ??kild? t?sir ed?c?k".

Ali t?hsil alma imkanlar? geni?l?nir

T?hT?hsilin keyfiyy?tinink?yük?ldilm?si istiqam?tind?h?yata keçiril?n?lt?dbirl?rin?daha birin?tic?si tali?t?hsil mü?mü?ssis?l?rin?t?l?b?l?q?bulundu?özünü?göst?rib? Bel?ki, son?be?l?d?keyfiyy?t?göst?ricil?rind? davaml?art?m dinamikas? mü?ahid? edilib. M?s?l?n, q?bul imtahanlar?nda 300 baldan çox toplayanlar?n say? 26,5 faiz, 400 baldan çox toplayanlar?n say? 35,1 faiz, 500 baldan çox toplayanlar?n say? 51,5 faiz, 600 baldan çox toplayanlar?n say? is? 8181,3 faiz art?b. T?kc?bu il 3127 n?f?rtabituriyent 600 baldan yuxar?m?tic?göst?rib ki, bu da 2013-cü il?nisib?t?n t?xmin?nf?2 d?f?art?m?dem?kdir?Burm?q?ml?r?la saslanan t?hsil naziri ölk?d?ali t?hsil alman imkanlar?n?ng?geni?l?ndirildiyini deyib. Bu il 41nmin n?f?rin?t?l?b?ad?qazand???n?n?z?r?alsaq, son 5 ilin t?hlili 20,8 faiz art?m göst?rir.

Olimpiada bir h?r?kata çevrilir

?stedadıl? u?aqlarla sistemli i?in t??kili n?tic?sind? ölk?d? olimpiada h?r?kat? geni?l?nib. ?stedadıl? u?aqlarla i?i?xüsusi yer ay?ran? t?hsil naziri hesabat?ç?x??nda bu m?qs?dl? yarad?lan? olimpiadaya haz?rl?qm?rk?zl?rinin tf?aliyy?tin? d? toxunub. Respublikaf?nn olimpiadalar?ndal bu il 33 mind?nqox ?agirdin i?tirak?na diqq?t ç?k?n nazir son 5 il? bu istiqam?td? d?yi??n r?q?ml?ri müqayis? edib. Müqayis? göst?rib ki, i?tirakç?lar 2013-cü il? nisb??n 5 d?f? çoxdur. Beyn?lxalq f?nn olimpiadalar?nda is? medallar?n say? art?b: 2013-2018-ci ill?rd? beyn?lxalq yar??lara qat?lam m?lm?kt?blil?rimiz ölk?y? 3-q?z?l, 28 gümü? v? 100 bürünc medalla qay?d?b lv?y?beyn?lxalq olimpiadalardan? tirak tariximiz? ümumilikd? 131 medal yazd?r?lar.

Bu ild?n is? beyn?lxalq olimpiada qalibl?rinin ist?nil?n ixtisas üzr?, Respublika f?nn olimpiadalar? qalibl?rinin müvafiq ixtisas üzr? müsabiq?d?nk?nar ali m?kt?bl?r? q?bulu mümkün olacaq.

T?hsil Nazirliyinin istedadıl? u?aqlarla i?sah?sind? yeni planlar? da var. Bu sah?d? yeni ideya v? t??bbüsl?rin h?yata keçirilm?si il?ba?l?i? ?stedadıl? u?aql?rin? g?ncl?rin? inki?af? özür? Dövl?t Proqram?n?haz?rlanaraq Az?rbaycan hökum?tin? t?qdim edilib.

?agirdl?rin bacar?qlar? beyn?lxalq qiy?m?tl?ndirm? vasit?l?ri il? ölçüler

Az?rbaycanda keyfiyy?t?art?m?bbeyn?lxalq qiy?m?tl?ndirm? t?dqiqatlar?n?n n?tic?l?rind?d?ayd?ngörünür. PIRLS?beyn?lxalq qiy?m?tl?ndirm?sinin n?tic?l?rin?gör?ja?agirdl?rimizin 2016-cı il?d?xoxu bacar?qlar? 2011-ci ilin müvafiq göst?ricisi il? müqayis?d? 10 bal, "mük?mm?l" v? "yüks?k" s?viyy?y? uy?un n?tic? göst?rmi? ?agirdl?rin say? 22 d?f?art?b? Nazir?min edib?ki?növb?ti?ill?rd? ölk?mizin beyn?lxalq qiy?m?tl?ndirm? proqramlar?nda i?tirak? t?min edil?c?k.

T?mayüll??m?d? yeni h?d?f?

Ümumi?lt?hsilinykeyfiyy?tini?yük?ltm?k? ?agirdl?r?i?secdikl?ri ixtisas istiqam?t?l?ri özür? daha?yük?k kompetensiyalara yiy?l?nm?k imkan? yaratmaq m?qs?di il? 2015-ci il?n tam orta t?hsil s?viyy?sind? t?mayüll??m?nin t?t?binqin?ba?lan?b? T?hsil naziri Ceyhun Bayramov art?q 2140 sinifd? 47930 ?agirdin t?mayüll?r?z?r? t?hsil?c?lb edildiyini vur?ulayaraq, t?mayüll??m?nin X-XI sinifl?rd? t?hsil alanlar?n 28 faizini t??kiletdiyini qeyd edib: "?kin t?hlili?r? göst?rin?ki, t?mayül sinifl?rini bitir?n m?zunlar al?m?kt?bl?r? q?bulda daha yüks?k n?tic?l?r?numay? etdirirl?r. Qar??da ölk?z?r? t?mayüll??m?nin t?t?binqi?v?ziyy?tinin t?hlili?h?hat?adair?sinin geni?l?ndirilm?si, t?mayül sinifl?ri?n?yeten proqram v? d?rslikl?r?n?haz?rlanmas?, pe??kar v? s?ri?t?li?mü?llimi?rin?c?lb edilm?si il?ba?l?t?dbirl?rin?h?yata keçirilm?si v?zif?si dayan?r?".

?agirdl?rd? m?ntiqi, t?nqidi, yarad?c? t?f?kkürü inki?af etdirm?k, t?dqiqatç?l?q bacar?qlar? formala?d?rmaq, in innovasiyalar?n m?nims?m?k v? t?binqi etm?k, onlar?n yüks?k texnoloji ixtisaslara mara??n? art?rmaq da son 5 ilin h?d?fl?rind?n idil? Odur ki, T?hsil Nazirliyinin t??bbüsü il? öt?n?t?dris ilind?n Bak? v? G?nc? ??h?rl?rinin 71 ümumt?hsil m?kt?bm?kt?bind?n 26 a?min ?agirdc?lb kedilm?kl?ms? "R?q?msal bacar?qlar" layih?sin?restart verilibor Elektron t?hsil texnologiyalar?n n? t?binqi m?qs?di il? "Elektron m?kt?b" layih?si 50 t?hsil mü?ssis?sind? davam etdirilib.

T?hsil mü?ssis?l?rind? KT?asal? infrastrukturun v?elektron idar?etm?ssisteminin yarad?imas?, r?q?msal ??b?k?n?n inki?af?, elektron st?dris resurslar?ndan istifad?nin geni?l?ndirilm?si, pedaqojh?v?ainzibati?ney?tin

potensial?n?n gücl?ndirilm?si v? dig?r h?d?fl?r ?hat? olunmaqla “T?hsil mü?ssis?l?rinin ?KT infrastrukturunun inki?af? üz? Dövl?t Proqram?” haz?rlan?b v? Nazirl?r Kabinetin? t?qdim olunub.

Mü?llim pe??sinin nüfuzunun art?r?lmas?

Yüks?knüfuzlu t?hsilver?nl?rin formala?d?r?lmas?, mü?llim pe??sinin nüfuzunun art?r?lmas? istiqam?tind? son ill?rd? ?h?miyy?tli t?dbirl?rd?n d? dan??an t?hsil naziri 142 mind?n çox mü?llimin diaqnostik qiym?t?l?ndirilm?sinin n?tin?tic?l?rin?toxunub. Ölk? Prezidentinin ö“Dövl?t ümumi st?hsil mü?ssis?l?rind?çal??anbilik v?cbacar?qlar?n?n diaqdiaqnostiknqiym?t?l?ndirilm?si apar?lan mü?lliml?rin?rs?yükün?v?2?m?khaqq?n?n?art?r?lmas?khaqq?nda” S?r?ncam?na?sas?n, onlar?n h?ft?lik d?rs?yükün?1.5 d?f?, v?zif? maa??n?m2 d?f? art?r?ld???n?deyib: “Mü?llimin orta ayl?q?m?khaqq? 500 manat civar?nda olmaqla, ölk? üzr? orta ayl?q?m?khaqq?na yax?nla??b. H?yata keçiril?n t?dbirl?r mü?llimin nüfuzunu art?r?b, onlar?n aras?nda sa?lam r?qab?ti v? motivasiyan? gücl?ndirib, t?hsilin keyfiyy?t göst?ricil?rinin ?h?miyy?tli ??kild? yüks?lm?sin? s?b?b olub”.

ÜmÜmumih?hsilümü?ssis?l?rin?ümü?lliml?rin?i??lq?bulu y?yerd?yi?m?si?üzr?m?rk?zl?dirilmi?müsabiq? mexanizmi son ill?rd? ??ffal?q?v? obyektivlik bax?m?ndan daha da t?kmill?dirilib. Cari ild?i??q?bul?üzr?müsabiq?d?i??i?tirak etm?k üçün 51 min mü?llim elektron ?riz? il?müraci?t edib. Nazir bunu 2013-cü ill?müqayis? ed?r?k 3 d?f? art?m oldu?unu bildirib. Son 5 ild? 18136 mü?llim i?? q?bul olunub, onlardan k?nd m?kt?bl?rind? f?aliyy?t? ba?layan 11600 n?f?r? (64 faiz) hökum?tin q?rar? il? h?v?sl?ndirm? t?dbirl?ri t?tbiq edilib.

T?hsil Naziriyi t?r?find?n “G?l?c?yin mü?llimi” layih?si ç?rçiv?sind? davaml? olaraq stimulla?d?r?c? t?dbirl?r h?y?h?yatakeçirilib; lq?bul?imtahanlar?nda 500 v? daha art?q?bal?toplayan m?zunlar aras?nda mü?llimlik ixtisas?n? ilk s?ralarda seç?n t?l?b?l?r üçün t?qaüd mü?yy?nl?dirilib. Son 5 ild? bu t?qaüdd?n 1500 t?l?b? faydalanan?b.

Bütün bu t?dbirl?rin n?tic?sind? mü?llim pe??sin? maraq?h?miyy?tli ??kild?art?b. Bel?ki, 2018-ci ild? 500 v? daha art?q?bal?toplayan m?zunlar aras?nda mü?llimlik ixtisas?n? seç?nl?rin?say? 2090 n?f?rolub. Bu da 2013-cü ill?nisb?t?n 2.3 d?f?, öt?n il? nisb?t?n is? 53.6 faiz art?m dem?kdir.

Sad?c? mü?lliml?rin nüfuzunu deyil, nüfuzuna birba?a t?sir ed?n pe??karl???n? da art?rmaq üçün add?mlar at?at?l?b. x?xtisasart?rma t?liml?rinin s?m?r?li?v?pe??kar? s?viyy?d?apar?lmas?n? t?mintetm?k m?qs?d?il?Nazirl?r? Kabinetinin q?rar? il? 2015-ci ild? T?hsil ??çil?rinin Pe??kar?nki?af? ?nstituto yarad?l?b. Beyn?lxalq t?crüb? n?z?r? alal?nmaqla, ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin pedaqoji hey?ti üçün modul-kredit v? r?qab?t?sasl? t?liml?sisistema t?tbiq edilib, 2015-2018-ci ill?rd? ümumilikd? 55 minn?f?r?q?d?nmü?llimmodul-kredit sistemin??saslanan t?liml?r?c?lb edilib.

ÜmünÜmumi t?hsil sistemind? eidar?etm?nin t?kmill?dirilm?si?l?pe??kar?kompetensiyalarad?v?eidar?etm? bacar?qlar?na malik menecer?rin haz?rlanmas?, ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin direktoru v?zif?sin? s?ri?t?li, pe??kar, yüks?k? idar?çılıq qabiliiy?tin?malik?xsl?rin?seçilib yerl?dirilm?si?m?qs?di?il?T?hsil Naziriyi t?r?find?n yeni m?rk?zl?dirilmi?müsabiq?mexanizmi t?tbiq edilib. Son 5 ild? 700 n?f?r direktor v?zif?sin? i?? q?bul edilib. Bu istiqam?td?daha çevik mexanizml?rin t?tbiqi, ehtiyat kadrlar?n haz?rlanmas?il?ba?l? t?dbirl?rin h?yata keçirilm?si n?z?rd? tutulub.

İnfrastruktur

Strategiyyada n?z?rd?ntutulmu?smüas?l?t?l?bl?r?cavabnver?n?v?ömrboyu t?hsilint?min ed?n? t?hsil irinfrastrukturunun yarad?lmas? h?d?fin?nail?olunmas?istiqam?tind?dd?mühüm t?dbirl?n h?yata keçirilib. Son 5 ild? 500 d?n çox, 2003-2018-ci ill?r?rzind? is?ölk?d? 3200-d?n çox m?kt?bl?binas? tikilib v? ya?sasl? t?mir edilib. N?tic?d? 11 milyondan çox?agirdin t?lim?raiti?h?miyy?tli ??kild?yax??la?d?r?l?b. Ölk? Prezidentinin t???bbüsü il?ilk d?f?

olaraq ucqar k?ndl?rd? az ?agird kontingenti olan q?zal? m?kt?bl?rin yeni binalarla ?v?z edilm?si ç?rgiv?sind? modul tipli m?kt?b t?crüb?si t?tbiq edilib: “2017-ci ild? 40 rayonda 6 min? agird yerlik 106 modul tipli m?kt?b qura?d?r?l?b. Modul tipli m?kt?b t?rin üstünlük onlar?n azm?sr?flin olmas? jl?yana??, s?q?sai müdd?t?r?rzind? ist?nil?n relyefd? qura?d?r?lmas?, asan da??nmas?, sinif otaqlar?n?n say?n?n? agird?rin say?na uy?un olaraq rahatl?qla azald?l?b-art?r?lmas?d?r. Cari ilin sonunad?k 43 regionda 8120? agird yerlik daha 137 modul tipli m?kt?bin qura?d?r?lmas?i?l?ri ba?a çatd?r?lacaq, azkomplektli v? q?zal? v?ziyy?td? olan k?nd m?kt?bl?rinin problemi h?ll edil?c?k”.

T?hsil üçün mane?siz mühit

Sa?lam! q?imkanlar?m?hdud??xsl?rin t?hsili d??saprioritet?rd?n birini t??kil edir. H?min kateqoriyadan olan u?aqlar?n hüququnun t?min edilm?si v? c?miyy?t? integrasiyas? m?qs?dil? Heyd?r?liyev Fonduun v? YUN?SEF-in d?st?yi il? “2018-2024-cü ill?rd? Az?rbaycan Respublikas?nda ?lillyi olan ??xsl?r üçün inklüziv t?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Proqram?” haz?rlanaraq 2017-cilinin sonunda t?sdiq edilib. T?hsil naziri deyib ki, Proqram?n m?qs?di t?hsilin b?bütn? pill?l?ri üzr?sa?lam! q?imkanlar?m?hdud ??xsl?rin t?hsilini dig?n h?mya??dlar? il? b?rab?r s?viyy?d? t?min etm?kd?n v? onlar?n t?hsili üçün mane?siz mühit yaratmaqdan ibar?tdır.

M?kt?bd?n k?narda m?kt?b

N?inki m?kt?bd?, m?kt?bd?nk?nar f?aliyy?td?cd? t?hsilinqürur duyaca?? h?r?katlara start verilib. Nazir son ill?rd? m?kt?bd?nk?nar t?hsil mü?ssis?l?ri t?r?find?ng?nc?rin yarat?c?v? intellektual inki?af? il?ba?l? intellektual oyu oyunlar?ayr??ayr?nidman/növl?rinin t?bli?i, perspektivli idmanç?lar?nka?kar?ledilm?si, onlardan idmana mara??n ar?art?r?lmas?, sa?lam h?yat?t?rzinin formal?d?r?lmas?hm?qs?dil? h?yata keçiril?n?t?dbirl?rd?nd?an??b? “H?r il bu t?t?dbirl?rd? 100 minil?rl? ?agird v? t?l?b?l?tiarak edib. Bu sah?d? h?yata keçiril?nm?qs?dyönlü t?dbirl?n n?tic?sind? 2013-2018-ci ill?rd? T?hsil Nazirliyinin idman v?ahmat m?kt?bl?rinin yetirm?l?ri beyn?lxalq yar??larda 537/q?z?l, 468 gümü?, 681 bürünc medal qazan?blar.

Id?ld?edilmi?bu nailiyy?t?rl?yana??e hesab edir?m, ki, m?kt?bd?nk?nar v?ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin qar?qar??s?ndar duran?sa?sv?zif?l?rd?ni bir?t?rbiy?ni?inin sistemli t?kili, Az?rbaycanç?l?q ideologiyas?n?n t?bli?i, Az?rbaycan dilin?d?biyyat?na, tarixin?m?d?niyy?tin? m?h?bb?t?hissinin milli-m?n?v?d?y?rl?r? hörm?t?hissinin a??a??lanmas?t?v?t?n?ds?daq?t?v?t?nda?l?q möyqeyinin formal?d?r?lmas?, v?t?np?rv?rl?k t?rbiy?si m?s?l?ri olmal?d?r”.

Pe?? v? orta ixtisas t?hsilinin inki?af?

Ölk?nin iqtisadi inki?af strategiyas?nda pe?? t?hsilinin prioritet rolü n?z?r?al?n?b. T?hsil naziri 2016-c?ild? ölk? Prezidentinin F?rman? il? T?hsil Nazirliyi yan?nda Pe?? T?hsil üzr? Dövl?t Agentliyinin yarad?lmas? il?ard?c?i karakter alan t?dbirl?r? diqq?t?ç?kib? 2016-2017-ci ill?rd? Bak?, G?nc? ??h?rl?rind? v? Q?b?l? rayonunda yerl?n?n pe?? t?t?hsili mü?ssis?l?ri ??b?k?sinin rasionalla?d?r?lmas?ndan, ümumilikd? 34-pe??it?hsili mü?ssis?sinin bazas?nda y?yarat?lan müxt?if istiqam?tl?r?üzr?xistasla?m?? 14 Pe?? T?hsil M?rk?zind?nd?an??b? Bildirib ki, T?hsil Nazirliyi t?r?find?n iri s?naye m?rk?zl?rind? v? regionlarda rasionalla?d?r?ma v? optimalla?d?r?ma t?dbirl?rinin davam etdirilm?si il? ba?l?r?klif?r haz?rlanaraq Nazir?r Kabinetin? t?qdim edilib.

2016-c?ild?n ba?layaraq pe?? t?hsili mü?ssis?l?rin? q?bulda ??ffaf?l? ??n v? v?t?nda?lar?n rahatl? ??n?n t?min edilm?si üçün h?yata keçiril?n “ASAN Pe??” layih?si haz?rda ölk?ni tam ?hat? edir. ???götür?nl?rl? s?x ?m?kda?l?q

n?tic?sind? h?yata ke?iril?n pilot layih?l?r ç?rçiv?sind? turizm-xidm?t sektoru ?zr? m?zunlar?n 62.3 faizi, informasiya texnologiyalar? sektoru ?zr? 73 faizi, xidm?t sah?si ?zr? 68.4 faizi i?l? t?min edilib.

Pe?? t?hsili mü?ssis?l?rind? mü?llimlik pe??sinin ictimai nüfuzunun yüks?ldilm?si, yüks?k haz?rl?ql? pe??kar insa?sanlar?n bu?pe??ni? seçm?sin?n stimulun yarad?lmas? distiqam?tind? ölk? Prezidentinin S?r?ncam?naa?sas?n, 2017-2018-ci ill?rd? 60 pe?? t?hsili mü?ssis?sind? çal??an 2 min?d?k mü?llim v? istehsalat t?limi ustas?n?ntbilik v? bacar?qlar?n?n diaqnostik qiy?ml?ndirilm?si apar?l?b?onlar?n h?ft?lik d?rs yükü normas? 1.5 d?f?ay?q?zif? maa??? orta hesabla 2 d?f? art?r?l?b.

Orta ixtisas t?hsilinin inki?af?il?ba?l?add?mlar da var. Nazirl?r Kabinetinin q?rarlar?na sas?n 44 kollec bi?bir??diril?r?k 7 kollec, o?cuml?d?n 3 regional kollec yarad?l?b, 6 kollec profill?rin?uy?un?ali t?hsil mü?ssis?l?rinin n?z?din? verilib. Bununla?laq?dar h?min kollec v?ali t?hsil mü?ssis?l?rinin ixtisaslar?unifikasiya olunub. Növb?ti?ill?rd? orta ixtisas t?hsili sah?sind? kadr haz?rl??? v? idar?etm? sisteminin qabaqc?l?beyn?lxalq t?crüb?y? v? Az?rbaycan?n inki?af konsepsiyas?na uy?un yenid?n qurulmas? istiqam?tind? t?dbirl?r h?yata ke?iril?c?k.

Ali t?hsild? yenilikl?r

qtisadiyyat?n dayan?ql? inki?af?nda ali t?hsilin müst?sna?h?miyy?t da??d???n? vur?ulan t?hsil naziri öt?n qurultaydan sonrak? dövrd? olan yenilikl?rd?n sad?c? bir qismin? n?z?r sal?b. Yeni universitetl?r - ölk? Prezidentinin s?r?r?ncamlar?na sas?n?alist?hsilin bütün?si viyy?l?ri?zr?kadr?haz?rl???n?ah?yata ke?ir?n?Ming?çevir Dövl?t Univ?Universiteti, müh?ndis kadrlar?n?n h?z?rl???n?, sbu?sah?d?v?lav?st?hsil proqramlar?n?ah?yata ke?ir?n?, fundamental v? t?biqi elmi t?dqiqatlar aparan Bak? Müh?ndislik Universiteti, yüks?k ali t?hsil standartlar? ç?rçiv?sind? keyfiyy?tl?i t?hsil v? ikili diplom almaq imkan? ver?n Frans?z-Az?rbaycan Universitetinin (UFAZ) yarad?lmas?na diqq?t ç?kib. Özü yeni olmasa da, standartlar? yenil?n?n 110 universited?ikili diplomlar?n?verilm?si t?crüb?si v?beyn?lxalq proqramlar?t?biq?olunub, bununla?laq?dar t?dris planlar?v? proqramlar? t?r?fd?a universitetl?rin standartlar?na uy?unla?d?r?l?b. Haz?rda h?min ali m?kt?bl?rd? 10 min?d?k t?l?b? ingilis dilind? t?hsil al?r.

T?hsil naziri ali t?hsild? inki?afdan dan??ark?n 2014-cü ild?n ali t?hsil sah?sind? ilk d?f? olaraq yeni m?zmun v? t?dris texnologiyalar? sas?nda h?yata ke?iril?n SABAHH layih?sini d? unutmay?b. Art?q 12 ali t?hsil mü?ssis?sind? f?f?aliyy?t? göst?rm?kl? 39 ixtisas?v? 2300-d?n cox t?l?b?ni?hat? ed?n SABAHH qruplar?n?n 51572 m?zunu var?l?kin t?h?lill?r? ?sas?n, onlar?n 37 faizi t?hsill?rini ölk?d?, 17 faizi xaricd? magistratura s?viyy?sind? u?urla davam etdirir, qalan hiss?si is? ixtisaslar? ?zr? ?m?k f?aliyy?tin? ba?lay?b.

Az?rbaycan g?ncl?rin?sad?c? ölk?d?ki ali t?hsil mü?ssis?l?rind?deyil, h?m d?dünyan?n ?nl?qabaqc?l?universitetl?rind? yüks?k keyfiyy?tl?i ali t?hsil almaq imkan? yarad?l?b. 2007-2015-ci ill?rd? Az?rbaycan g?ncl?rinin xaxarici ölk?l?rd? t?hsili ?zr? Dövl?t Proqram? ç?rçiv?sind? 3558 n?f?r bu fürs?fd?nayrarlan?b. Haz?rda ayr? -ayr? ölk?l?rl?zimzalanm?khökum?t?raras?sa?i?r?a?sas?n,ayr?lm??okvotaya?uy?una olaraq ümümilikd? 535 n?f?r az?az?rbaycanl? t?l?b?ümüvafiq ölk?l?rin?büdc?sihesab?na?müh?ndislik, kompüter elml?ri, nanotexnologiya, nd?s?s?rrüfat? v? dig?r ixtisaslar? ?zr? t?hsil al?r.

Keyfiyy?tl?i t?hsil almaq üçündünyan?n dörd?bir yan?na üz?tutan, yahn?z?az?rbaycanl? g?ncl?rdeyil. Öt?n 5 il?rzind? Az?rbaycan da keyfiyy?tl?i t?hsilin ünvan?na çevrilib. Ali t?hsil sah?sind? keyfiyy?t? göst?ricil?rinin yüks?lm?si n?tic?sind? ölk?mizd? t?hsil alan ?cn?bil?l?b?l?rin?say?nda müsb?t dinamika mü?ahid?edilir 2017-2018-ci t?dris ilind? Az?rbaycanda ali t?hsilin bütün?si viyy?l?ri ?zr? t?hsil alan ?cn?bil?rin?say? 76 ölk?d?n olmaqla 5871 n?f?r t?kil? edib, bu is? ?vv?lki ill? müqayis?d? 17 faiz art?m dem?kdir.

Eln?Elmi af?aliyy?tin?stimulla?d?r?lmas? il?ba?l?h?yata ke?iril?n?t?dbirl?r d?n?tic?veriba Nazir 2015-ci ild? dünyan?n tan?nm?? elmi-analitik informasiya t?minatç?s? olan Clarivate Analytics ?irk?ti v? T?hsil Nazirliyi aras?nda bba?lanm??Sazi?i xat?rladaraq, ölk?mizin?ali t?hsil mü?ssis?l?rinin "Web of Science®" elmi m?lumat platformas?na ç?x????n?n t?min?edildiyini vur?ulay?b. N?tic?d? global elmi bazadan istifad? aktivliyinin dinamikas?nda 2017-ci ild? ?vv?lki ill? müqayis?d? 68 faiz art?m mü?ahid? olunub. ?mpakt faktorlu jurnallarda çap olunmu? m?qal?l?rin?say?nda is?son 4 ild? 1160 faiz art?m qeyd? al?n?b. N?tic? aktivliyinin son 3 ild? art?m dinamikas?na gör? Az?rbaycan regionda b?birinci yer? ç?x?b? 2017-ci ild? n??rl?rin?say? 1160 olmaqla son 25 ilin?n yüks?k? göst?ricisi qeyd? al?n?b?onlar?n

t?xmin?n 43 faizi ali t?hsil mü?ssis?l?rinin pay?na dü?üb Nazir hesab edir ki, bu sah?d? mövcud olan imkanlardan daha s?m?r?li istifad? istiqam?tind? s?yl?r daha da g?cl?ndirilm?lidir.

T?hsil NT?hsili Nazirliyin sistemind?n olan ituniversitet?rin professor-mü?llim they?ti? t?r?find?n? xitralar?n patentl? ??dirilm?sin? dair son 5.ild? 216 sifari? verilib? xitralaral?nan patentl?rin say? is? 164 olub. Onlardan 98-i A?Az?rbaycanda, 66-s? is? ölk? hüdudlar?ndan k?narda al?n?b: "Universitetl?rin mövcud elmi potensial? patentl?rin say?n?nl? h?miyy?li ??kild? art?r?lm?s?na imkan verib. Bu bax?mdan mövcud elmi potensialdan s?m?r?li istifad? eed?r?keleme t?dqiqatlar?n keyfiyy?t? msal?n?neart?r?lm?s?, nüfuzlu beyn?lxalq n??rl?rd?elmin m?qal?l?rin çap?n?n gegeni?l?ndirilm?si, t?dqiqat?n?tic?l?rinin daha geni? t?tbiqin?nail ulunmas? aliht?hsil v? elmi t?dqiqat mü?ssis?l?ri qar?ss?nda duran ?sas v?zif?l?rd?ndir".

Son iller?rd? elmi.kadr haz?rl??n? t?min ed?n doktorantura t?hsilinin t?kmill??dirilm?si istiqam?tind?at?lan add?mlar da nazirin ç?x???n?n? sas ?trixl?rind?n olub. O, T?hsil Nazirliyi, AMEA, ölk?mizin 9 v? Avropa Birliyinin 5 ali t?hsil mü?ssis?si t?r?find?n “Az?rbaycanda doktorantura t?hsilinin t?kmill??dirilm?si v? vahid Avropa t?hsil m?kan?n?m t?l?bl?rin? uy?un strukturla?d?r?lmas?” N?ZAM? layih?si ç?rqiv?sind? görüln? i?l?rd?n dan ???b. “T?crüb? göst?rir ki, eelmi-texnoloji t?r?qqi? innovasyalar v? modernl?m?n?tic? sind? praktiki bilik v? bacar?qlarla z?nginl?m?y?n,s?rf n?z?n?z?ri xarakter da??yanst?hsilfözd fundamental h?miyy?tini itirm?kd?dir. Bu bax?mdanst?hsilinz?zmununun for formal?mas?nda akademik bilikl?rl?yana?? praktik bacar?qlar?n? s?ri?t?nin vacibliyi ön? l?ç?kilm?lidir. T?hsilin m?z?m?zmunun texnoloji yenilikl?r?n?z?r? almaqla inki?af? etdirilm?lidir. Ümumi t?hsil pill?sind?x?xsiyy?tin h?rt?r?fli form?formala?d?r?lmas? prioritet oldu?u halda? pe??av? alit?hsild? ?m?kabazar?n?n carigv? g?l?c?kt?l?bl?ris?sas götürülm?lidir. ?m?kabazar?nda i? t?klif ed?n bütün subyektl?r, dövl?t v? öz?l olmas?ndan as?l? olmayaraq, maraql? t?r?f?çevrilm?lidir” dey?n t?hsil naziri t?hsilin standart v? kurikulumlar?, ç?miyy?tin t?l?bl?rin?uy?un s?ri?t? ?sasl? ümumi t?hsil, pe?? v? orta ixtisas t?hsili standartlar? v? kurikulumlar?n?n m?hz bu yana?madan ç?x??ed?r?k h?az?rlan????n?deyibe El? bu yana?ma ?sas?nda ali t?hsil mü?ssis?l?rinin t?hsil-t?dqiqat-innova?ya m?rk?zl?rin?çevrilm?sin? d?st?k ver?n v? r?qab?tqabil?yy?tli müt?x?ssis haz?rl???n? t?min ed?n ali t?hsil standartlar? haz?rlan?b, onlar?n t?sdiqi v? t?binqi il? ba?l? i?l?r davam etm?kd?dir.

Növb?ti qurultayad?k...

"Ümumi t?hsilin m?zmununun t?kmill? dirilm?si, bey?lxalq qiyim?tl?ndirm? t?dqiqatlar?n?n meyarlar?na v? ?m?k?l bazar?n?n g?l?c?k t?l?bl?rin? uy?unla d?r?lmas?, o?c?uml?d?n innovasiyalar?n?n t?tbipi qar??da duran ba?l?ca v?z?v?zif?l?rd?ndir? dey?n t?hsil naziri hesab edir ki, yax?n perspektivd? ?m?k?l bazar?nda yeni bacar?qlara, yeni ixitsaslarla ehtiyaç yaranaca??n? n?z?r? alaraq, t?may?ll? ?m?ninda da erki?ya?lardan t?tbipi, xüsusil? riyyaziyyat, informatika, t?bi?t f?nl?ri, müh?ndislik, o cüml?d?n robototexnika, sümü intellekt, nano-texnologiyalar v? bu kimi bir s?ra ininnovativ m?zmunun ümumi t?hsild? t?tbipi prioritet hesab olunmal?d?r: "Yeni m?zmunun t?tbipi, ilk hövb?d?y, yeni yana?malar? m?nims?y?n v? t?tbipi tem?yi bacaran pedaqoji kadrlar t?l?b edir. Heç bir t?hsil sisteminin potensial? h?min sistemde? çal??an mü?llim?rin bacar?q s?viyy?sind?n yüks?k ola bilim?z. M?hz bu s?b?bd?n mü?llim haz?rl? ?? üzr? yeni m?zmunun t?tbipi, t?crüb? komponentinin ?h?miyy?tli ??kild? art?r?lmas?, t?hsil sistemi üçün vacib olan kurikulum, qiyim?tl?ndirm?kt?m?kt?bopsixiologiyas?sil?hsili?idar?etm? sah?sind? magistratura proqramlar?n?n haz?rlanmas? v? t?tbipi bu istiqam?td? ?sas h?d?fl?r kimi mü?yy?n edilib".

PePe?? t?hsili sah?sind? son ill?rd? ?ld? dedil? n?naiyy?tl?rin davam? olaraq ixtisaslar? ne?eni m?zmunun
ha? haz?rlanmas? n?m?k? bazar? n?n t?l? bl? rinin? n?z?r? al?nmas? bax?m?ndan biznes subyekti?ri v? i?götür?nl?rl?
s?m?r?li? m?kda?l? q münasib?t?l?rinin qurulmas? v? birg? proqramlar?n h?yata keçirilm?si mühüm? h?miyy?t k?sb?edir.
Eyni zamanda qeyri-formal v? informal yolla? ?ld? edilm?si s?ri?l? rin? qiy?m?t? ndirl?m?si v? tan?nmas? mexanizminin
haz?rlanmas? v? t?tbiqi d? bu sah?d? sas h?d?fl?rd?n biri kimi mü?yy?nl?dirilib.

"Ali t?hsil sah?sind? f?aliyy?timizin ?n mühüm istiqam?t!r?i ?hat?liliyin v? keyfiyy?tin art?r?lmas?d?r?", - dey?n nazir ölk? ba?ç?s? t?r?find?n t?sdiq edil?n "2019-2023-cü ill?r üçün Az?rbaycan Respublikas?nda ali t?hsil sisteminin b?beyn?lxalq r?qab?t?liliyinin art?r?lmas? ?zr? Dövl?t Proqram?"na diqq?t?ç?kib: "Hesab?edir?m ki, proqram?n növb?ti ill?rd? u?urlu icras? alit?hsilin keyfiyy?tinin art?r?lmas?na v? kadr potensial?n?n gücl?ndirilm?sin? ?h?miyy?tli töhf? ver?c?k. ?lav? olaraq, keyfiyy?tin t?minat? sistemi kimi akkreditasiya mexanizml?rinin t?kmill?dirilm?si, o?cüml?d?n b?beyn?lxalq akkreditasiyadan keçmi? ali t?hsil proqramlar?n?n say?n?n art?r?lmas?, ali t?hsil sah?sind? t?dqiqatlar, innovasiyalar?v?a inki?af? t?dbirl?rinin, habel? t?l?b? sahibkar? qolt?bbüsl?rinin d?st?kl?nm?si ad?ba?l?ca

h?d?fl?rd?ndir".

Nazir hesab edir ki, s?naye v? texnoloji inqilab ?r?f?sind? olan bir c?miyy?t? t?hsil sistemi bu reall??a haz? colmal? gg?nc?n?sl?m?üs?rdövrd?n?kk?skin f?rql?n?c?k?gg?l?c?k?dövr? haz?rlamaq üçün onlara yeni kompetensiyalar, ixtisaslar v? pe??i? verm?lidir: "Dövl?t v? öz?l sektor, t?hsil orqanlar?, t?hsil mü?ssis?l?ri v? bütün c?miyy?t s?yl?rin? bu m?bu?m?qs?d?traf?ndar?c?ml?d?irm?lidir?zYaln?z birg?lt???bbüsl?raf?y?f?aliyy?t?l?n?tic?sind?keyfiyy?tli v? r?qr?qab?tqabil?yy?tli insan kapital? formala?d?rmaqla ölk?mizin t?r?qqisin?, ölk? Prezidenti t?r?find?n qar??m?za qoyulmu? m?qs?dl?r? nail olmaq olar".

“T?hsil? s?rmay? qoyan dövl?tl?r inki?af edirl?r”

Daha sonra ç?x? ed?n Ba? nazirin müavini ?li?hm?dov Az?rbaycan t?hsilind? son ill?r r?rzind? h?yata geçiril?n islahatlara diqq?t ç?kib. Onun söz?rin? gör?, sad?c?, m?kt?b tikintisind? son 15 ilin göst?ricisi Az?rbaycan?n bütün dövrl?rind? in?a edil?n m?kt?bl?rin 70 faizini t??kil edir. Bu ill?r r?rzind? Az?rbaycanda mü?llimin c?miyy?tin, d?dövl?tin inki?af?na öz töhf?sin? verdiyini dey?n ba? nazirin müavini hesab edir ki, T?hsil Nazirliyi t?r?find?n h?yata geçiril?n islahatlar Az?rbaycan t?hsilinin müasir t?l?bl?r? uy?unla?d?r?lm?as? istiqam?tind? at?lan ?n c?sar?tl? add?md?r: "Bu islahatlar g?l?c?kd? Az?rbaycan t?hsilini yeni s?viyy?y? qald?racq".

O bildirib ki, "dövlətin təhsil qaydası? mən? ticarət? müəllimin həyat? rəsədi? təhsilin məzmunu? və keyfiyyətinin yaxşılaşdırıcı? işləməsi? müəahid? edilir." Təhsilin məzmununda keyfiyyət dəyişikliyi ilə! İşləqdar İslahatlar öz bəhərinə verir".

Ancaq qar??da duran v?zif?l?rd? çoxdur. Bunun üçün is?qar??l?ql?fikir mübadil?sının apar?lması?na ehtiyac var?l?k növb?d? yeni texnologiyalar?n yaranması? v?h?yat?m?zda t?tbiqin? imkan yarat?lmal?d?r. T?hsilin milli s?rv?t? çevril?m?si qar??m?zda duran ?sas v?zif?l?rd?ndir. Bununla yana??, t?hsilin r?qab?t qabiliyy?tinin art?r?lması? da vacib ??rttdir. Bu gün t?hsil?, yeni texnologiyalar?n t?tbiqin? s?rmay? qoyan dövl?tl?r inki?af edirl?r”.

? .?hm?dov t?hsilin s?viyy?sinin yüks?lm?si il? m??ulluq aras?nda ba?lant? qurub? “T?crüb? göst?rir, ki, yüks?k alit t?hsil alanlar dig?rl?rin? nisb?t?n 3 d?f?d?n çox ?m?khaqq? al?rlar. H?r il ?m?k bazar?na t?hsilini ba?a vuranın 1100 mind?n çox yeni i?ç? qüvv?s?si g?lir. Ara d?rmalang göst?rir, ki, i?l?rin?da tez-tez itir?nl?r. yüks?k t?hsil s?viyy?si olmayanlard?n. Bu m?nada, t?hsilin s?viyy?sinin yüks?lm?sinin m??ullu?un yüks?lm?si il? birba?a ?laq?dar oldu?unu dey? bil?rik”.

Ba^znazirin müavini hesab eder ki, bugün ölk^emizd^e hⁱr bir t^hisil alan g^ünc öz imkanlarⁿ n 60 faizini realia^dra bilir, inki^{af} etmi^d ölk^eli^drd^e is^d bu göst^{ri}cⁱ 75 faizd^en yüks^kedir.

?mkanlı! ail?l?rin t?hsil x?rcl?rin? maliyy? v?saiti ay?rmas?n?n qanunverici ?sas? yarad?lmal?d?r?

Az?rbaycan Mü?lliml?rinin XV qurultay?n?n keçirilm?sin?c?miyy?t? üçün çox?lam?tdarshadis? kimi d?y?rl?ndir?n Milli M?clis s?drinin müavini Bahar Muradova bildirib ki, b??riyy?t h?r zaman qazand??? u?urlara gör? t?t?hsil? v? elm? borclu olub. T?hsil sistemind? bir çox u?urlar? qeyd ed?n B.Muradovan?n fikrinc?, bu, Az?rbaycan dövl?tinin iqtisadi imkanlar?n?n artmas?n?n, regionda v? dünyada mövqeyinin möhk?ml?nm?sinin n?tic?sidir.

B.Mu.B.Muradova si?hsil?sah?sind? u qanunvericiliyin h?nazamian diqq?t km?rk?zind? oldu?unu, sbu?sah? üzr? qanunvericilik aktlar?n?n daim t?kmill??dirildiyini d? vur?ulay?b: "Xüsüs?n, son çä??r?? parlamentd? pe?? m?kt?bl?ri, o?orta ümumt?hsil m?kt?bl?ri, ali t?hsil il? ba?i?l? qanunvericilik aktlar?na bir s?rald?yi?iklikl? e?edilib Bu, h?m?ld?m?ll? t? v?kill?rinin t?hsil sah?sin? verdik! ri ön?ml? ba?i?d?r".

Milli M?clis s?drinin müavini t?hsild? inki?af üçün t?hsilver?nl?rl? yana??, ail?nin c?miyy?tin bu i?? c?ib edilm?sinin mütl?q oldu?u q?na?tind?dir: "Övlad yeti?dir?n valideynl?rin müasirl?m?si, h?tta övladlar?il? birlikd? t?hsil almas?na diqq?t etm?liyik".

B.Muradova t?hsil mü?ssis?l?rin? ail?l?r t?r?find?n edil?n maddi yard?mlar?n qanuni?dirilm?sini t?klif edib: "H?r "H?shans?aimkanl?nail?nin övlad?n?n it?hsil?x?rd?rin?ymaliyy?av?sa?itiray?rmas?ndaal?bah?t?yoxdu. Bunun qanunverici?sas?n? yaratmaq olar.?mkanl?ail?l?rin? t?hsilsah?sin?d?st?yininolmas? t?bii hald?r H?bir imkan? valideyn övlad?n?n t?hsilin? v?sa?it ay?rmaq ist?y?r".

D?M-mü?llim ?m?kda?l??? öz töhf?sini verir

Nax?van Muxtar Respublikas?n?n t?hsil naziri R?hman M?mm?dov Muxtar Respublikada t?hsil sah?sind? görül?n i?l?r bar?d? geni? m?lumat verib.

Az?rbaycan H?mkarlar ?ttifaqlar? Konfederasiyas?n?n s?dri, mill?t v?kili S?ttar Möhbal?yev vur?ulay?b ki, h?r bir bir ölk?nj?g?l?c?yint?hsil sistemini u?uru il? ölçülür. Az?rbaycam?t?hsilininki?af?göst?ricil?ri bu sah?d? geni? islahatlar?apar?ld??n??yani sübut edir. Ölk?d? t?hsilin v?mü?llimin inki?af?na sevin?nl?rd?n v? bunum üçün?lind?n g?l?g?l?ni red?nl?rd?n biri/d? AH?K-dir: "Bu gün?minlikl?ndem?k olarska, strateji?sah?n olan t?hsil c?miyy?tin? bütün sah?l?rin? nüfuz edib".

S?ttar Möhbal?yev AH?K üzungü olan t?hsil i?çil?rinin hüquq v? m?nafel?rinin qorunmas?, onlar?n v? ail?l?rinin sa?lam?na qay??, istirah?t?rinin t?kili istiqam?tind? h?yata keçiril?n i?l?rd?n dan??bb. Bu m?s?l?d? sas t?r?fd?a?? ololan T?hsil Nazirliyi il?qar??l?ql?raz?la?malara toxunub. AH?K s?dri bundan sonra da Az?rbaycan mü?lliml?rin? diqq?t v? qay??n? davam etdir?c?kl?rini, onlar?n asud? vaxt?n? s?m?r?li t??kil etm?y? çal??acaqlar?n? deyib.

"Ölk?mizd? ged?n sosial-iqtisadi inki?af bütün sah?l?r üzr? bacar?ql? mü?x?ssisl?rin haz?rlanmas?n? t?l?b edir. Ölk? r?hb?riyinin büyük diqq?t v? qay??s? n?tic?sind? t?hsil v? mü?x?ssis haz?rl? dövl?t siyas?tinin prioritet istiqam?t?l?rind?n birini t?kili edir. Bu is? öz növb?sind? D?M-in i?ninin keyfiyy?tin? müsb?t t?sin göst?rir" - dey?n Dövl?t ?mtahan M?rk?zinin (D?M) Direktörler?uras?n?n s?dri M?leyk?a Abbaszad? Az?rbaycan mü?lliml?rinin XV qurultay?ndarr?hb?rlik?etdiyi?qurumun mü?lliml?rl?m?kda?l?qlar?ndan, mü?lliml?rin onlar?n i?in? verdiyi töhf?d?n xüsusi dan??bb.

D?Ms?dri t?brik nitqini Az?rbaycan t?hsil sistemini?n?n apar?c? t?hsil sistem?rind?n birin?çevril?c?yin?ümü notlar? il? yekunla?d?r?b: "nan?ram ki, müasir dövrün ç?a??r?lar?na, t?hsilin inki?af? öz? Dövl?t Strategiyas?na v? ölk?mizin inki?af konsepsiyas?na uy?un olaraq növb?ti ill?rd? Az?rbaycan t?hsili keyfiyy?t göst?ricil?rin?, ?hat?liliyin? v? r?qab?tqabiliyy?tiliyin? gör? apar?c? t?hsil sistem?rind?n birin?çevril?c?k?".

Qurultayda ç?x?? ed?n Az?rbaycan Respublikas?n?n Prezidenti yan?nda Dövl?t ?dar?çilik Akademiyas?n?n rektoru Urxan ?l?kb?rov Dünya ?qtisadi Forumunun 2018-ci ild? dünya ölk?l?rinin inklüziv inki?af bar?d? hesabat?na toxunub. Az?rbaycan bu hesabatda keçid iqtisadiyyat? ölk?l?ri aras?nda 3-cü yeri tutub. Bu s?n?dd? daha ön?mli bir n?m?qam inklüziv inki?af s?viyy?si il? ba?l?d?r? Qrupda Az?rbaycan?n iqtisadi imkan?na gör? 26-c? yerd?olmas?na baxmayaraq, inklüziv inki?af göst?ricisin? gör? 3-cü yeri tutdu?unu dey?n rektor buna t?hsil sisteminin inki?af?n?n n?tic?si kimi d?y?rl?ndirib v? bu m?s?l?d? Az?rbaycan mü?lliml?rinin rolunu xüsusi qiym?t?l?ndirib.

McKinsey ?irk?tinin Az?rbaycan nümay?nd?liyinin r?hb?ri Kadir Sinan Köksoy hesab edir ki, keyfiyy?tli t?hsil milli?hökum?tl?r üçün ön?mlidir. Az?rbaycan, t?hsil sah?si d?daxil olmaqla, bir çox istiqam?t?l?rd? apar?lan islahatlar özür?dünyada iden ölk?l?rd?n biridir. T?hsild?qoyulan h?d?fl?r? naib olmaq üçün T?hsil Nazirliyinin h?yata keçirdiyi islahatlar v? vacib? istiqam?t?l?r?z?l?d?ledil?n u?urlara toxunan Köksoy mü?lliml?rin nüfuzunun art?r?lmamas?n? Az?rbaycan?n g?l?c?yi üçün ön?mli m?s?l?rd?n say?b.

C?bray?l rayonunun Cocuq M?rcan?k?nd tamorta m?kt?binin direktoru Zamin H?ziyev ölk? t?hsilinin ?ld? etdiyi u?urlarda C?bray?l rayonunun pay?na dü??n r?q?ml?r? diqq?t ç?kib.

Daha sonra ç?x?? ed?n g?nc mü?llim Nigar ?liyeva yüks?k balla mü?llimlik ixtisas?n? seç?nl?rd?ndir. O, 670 balalla riyaziyyat mü?llimi olma?? seçil v?tart?q bu arzusuna çat?big Nigar mü?llim bu pe??ni seçm? sind? sad?c? riyaziyyata olan h?v?si deyil, riyaziyyat mü?llimin? olan sevgisinin d? pay?oldu?unu deyib. T?hsil sah?sind? qazan?lam u?u?urlardan, mü?llimünfuzunun art?r?lmäs? istiqam?tind? at?landadd?mlardan dan ???b. Bir mü?llim kim? görü?n t?dbirl?rd?n h?v?sl?ndiyini diqq?t? çatd?r?b.

Qurultay ç?rçiv?sind? ölk? Prezidentinin s?r?ncamlar?na sas?n? “m?kdar mü?llim” f?xricad?everilmi?v? “T?r?qqi” medal? il? t?ltif olunmu? 127 t?hsil i?çisin? dövl?t t?ltif?rinin t?qdimetm? m?rasimi keçirilib.

Qurultay öz i?ini panel müzakir?l?rl? davam etdirib. Panel iclaslar? “Ümumi t?hsil: bu gün? v? g?l?c?y? bax??. Ümumi t?hsilin m?zmu?u”, “Ümumi t?hsil: bu gün? v? g?l?c?y? bax?? ag?agirda naiyy?tl?rinin qiym?tl?ndirilm?si”, “Ümumi t?hsil: bu gün? v? g?l?c?y? bax??. Mü?llim v? c?miyy?t”, “Ümumi t?hsil: bu gün? v? g?l?c?y? bax??. Ümumi t?hsilin idar?olunmas?”, “Pe??yönümü i?inin t?kiliev? pe??lit?hsilinin t?bli?i”, “Ali t?hsil?mövcud y?ziyy?t, perspektiv?r”, “T?hsild? innovasiyalar” mövzular?nda apar?l?b.

Daha sonra qurultay?n q?tnam?si q?bul olunub.

[“Az?rbaycan mü?llimi” q?zeti](#)